

Woord vooraf

Op 16 april 2025 overleed mijn lieve vriendin Annemarie Litjens aan de gevolgen van een ernstige depressie. Ze was niet alleen mijn geliefde, maar ook moeder van onze twee kinderen, Lena van twee jaar en Gilles van bijna vier jaar. Haar overlijden kwam voor mij zeer onverwacht: ik had geen idee dat ze zo ongelukkig was.

Annemarie was echter al maanden bezig met haar afscheid en liet vele brieven achter. In een van die brieven vroeg ze me mentale gezondheid bespreekbaar te maken, dat heeft mij aangezet om dit boek te schrijven.

Misschien worstel je zelf met je mentale gezondheid en kan je dit boek gebruiken als ijsbreker voor de mensen om je heen. Misschien ben je zelf iemand kwijtgeraakt aan zelfdoding en herken je hem of haar in de woorden van Annemarie. Misschien ben je zelf alleenstaande ouder doordat je partner zich van het leven heeft beroofd en helpt mijn verhaal je om verder te gaan.

Ik gun vooral iedereen iemand met wie je je diepste en donkerste gedachten en gevoelens kan bespreken zonder oordeel of oplossingstraject, iets wat Ann en ik samen nooit hebben gekund.

Veel van Anns brieven heb ik zonder aanpassingen gebruikt in dit boek om een realistisch beeld te geven van haar ziekte – dat zijn de schuingedrukte stukken tekst door het

boek heen. Sommige brieven zijn handgeschreven; deze komen zeer waarschijnlijk uit de periode december 2024 en januari 2025. Deze heb ik verweven in de hoofdstukken uit dezelfde periode. Ze geven een directe inkijk in de overeenkomsten of verschillen tussen haar gedachten en haar acties. Het leeuwendeel van de brieven schreef ze in maart en april 2025, vlak voor haar dood. Uiteindelijk lukte het me om alle verschillende versies op haar computer te vinden. Zo heb ik, hoe pijnlijk ook, precies kunnen achterhalen hoe haar gedachten steeds donkerder werden en ze steeds meer grip verloor op de realiteit. Ze was zo'n geweldige moeder en partner, alleen zag ze dat zelf niet meer.

Ik hoop dat dit boek jou kan helpen op welke manier dan ook. Niemand is alleen en voor iedereen is hulp.

En Ann, *sorry, not sorry* voor de ontelbare drierappen in het boek. *I know you hate it :)*

I love you more, Annie.

Proloog

‘Are you the husband, sir?’ vraagt een ambulancebroeder. Dit is niet goed. De drie politieauto’s en twee ambulances ook niet.

‘Yes.’ Mijn stem slaat over.

‘I am sorry to say, but your wife has passed away.’

‘What? How?’

‘Suicide.’

Terwijl de zwaailichten van de ambulances de donkere straten van Brussel rood en blauw verlichten, komt dit woord mijn hoofd binnen. Suïcide. Zelfmoord. Dood. Annemarie is dood. De moeder van mijn kindjes is dood. Mijn vriendin is dood. Dood.

Dit moet een fout zijn. Toch? Een persoonsverwisseling.

Met tranen in mijn ogen bel ik direct haar moeder, die twee kilometer verderop in ons huis is om samen met Anns zus en zwager op Gilles en Lena te passen terwijl ik Annemarie al uren aan het zoeken was. We hebben het afgelopen uur elke seconde van elke minuut met elkaar gewhatsappt, toch neemt ze niet op. Ik bel haar zus, die meteen na de eerste toon opneemt.

Ik hoor het gehuil door de telefoon heen. Het is geen kindergehuil. Het is erger. Het is het geluid van een zus die haar oudste zus is verloren. Van een moeder die net heeft gehoord dat haar dochter is overleden. De zwager roept door

de telefoon dat hij er direct aan komt. Ik hurk voor het Brusselse hotel op de grond. Omringd door ongemakkelijk ogende agenten bel ik mijn eigen moeder.

Ik ben alleen. Alleen op de wereld.

De drie slecht Engelssprekende agenten om mij heen vragen mij of ik het had verwacht. Of ze depressief was. Of ze het al eerder had geprobeerd. Het zullen ongetwijfeld vragen zijn die ze volgens een vooraf geaccordeerd protocol moeten afwerken, maar ik sla er geen acht op. Ze is dood. De zoektocht van negen uur in de stad waar we tweeënhal jaar geleden naartoe zijn verhuisd, heeft geleid tot deze dodelijke finale.

Ik huil. Ik zit. Ik loop. Ik schreeuw. Ik zwijg. Ik kan me geen enkele houding aannemen. In het donker van de Brusselse binnenstad, voor het hotel waar mijn vriendin zojuist een einde aan haar leven heeft gemaakt, voel ik me moederziel alleen. Als Anns zwager arriveert, huilen we samen. We vinden elkaar in ons onbegrip en in ons verdriet.

‘*Can I see her?*’ vraag ik de agent. De zin wordt twee keer verward vertaald totdat de meest senior politieagent aangeeft dat ze nog wachten tot de magistraat de omgeving vrijgeeft. Ze moeten immers bevestigen dat het geen misdaad is. Dat het het werk van één persoon is. Een vrouw, mijn vrouw, Ann.

Als iemand anders het heeft gedaan, heb ik alsnog honderdduizend vragen, maar kan ik vooral boos zijn op ‘de ander’. Nu is het Ann zelf die mijn geliefde, de moeder van mijn kinderen heeft gedood.

Terwijl we wachten op groen, of rood, licht van de magistraat komt de agent met het beste Engels weer naar me toe. Hij laat me zijn telefoon zien met een foto en laat me even alleen. Ik verwacht een Google Translate van een te moeilijke zin, maar het is de achterkant van een polaroidfoto waar iets opgeschreven staat. Ik herken Annemaries handschrift.

I am so sorry. I love my family. My life is a mess. I was very happy for 34 years. Tell my kids that I love them.

Annemarie heeft dit echt geschreven. Ze is het echt.

Waarom heb je dit gedaan? Omdat je leven een ‘mess’ is? Mijn god, Ann, wat heb je gedaan? Waar was je met je hoofd? Welke mess?

Weer komt de politieagent ongemakkelijk aangelopen. Hij vangt natuurlijk ook veel liever boeven in plaats van mij in het Engels te woord te staan over een vrouw die een einde aan haar leven heeft gemaakt in een vaag Brussels hotel.

De agent heeft een bundeltje kleren mee. Ik herken direct de kleren van Ann, haar lange groene jas, zwarte broek, grijze trui en Mika-pet van het concert waar ze vorig jaar met haar zus was. Ik klamp ze vast en ruik eraan. Ik ruik eigenlijk alleen wasverzachter, maar wel ónze wasverzachter, dus het voelt toch een beetje vertrouwd.

Ook geeft hij mij haar paspoort en sleutels. Niet haar telefoon. Die is nergens gevonden. Best vreemd. De kinderen stonden op één, ik hopelijk op twee, maar haar telefoon minstens op plek drie. WhatsApp, Instagram en Pinterest werden uren per dag bekeken. Ik vind het ook vreemd dat de kleren die ik meekrijg ook de kleren zijn die ze aanhad naar werk vandaag. Is ze naakt gestorven?

Naast het hoopje kleren krijgen haar zwager en ik ook een bekertje water. Ditmaal van een huilende hotelmedewerker. Hij laat een bekertje vallen en weet niet goed wat te doen. Het is dezelfde man die mij eerder om protocollaire redenen de toegang tot Annemaries hotelkamer heeft ontzegd, omdat de politie er nog niet was. Die man die vast haar levenloze lichaam heeft gezien toen hij de politie binnenliet.

Ik huil.

En voel een neiging om de beste man te troosten. Terwijl ik hem een knuffel geef en benadruk dat hij gewoon zijn werk deed, tikt de politieagent mij op de schouder en zegt dat we naar binnen mogen. Tegelijkertijd vertelt hij me dat het niet verplicht is om haar te bekijken en dat ze er niet prettig bij ligt. Ik bedank de man, maar dit is mijn Annie en ik wil bij haar zijn.

Haar zwager blijft buiten en samen met de politieagent ga ik naar kamer 321. Het cynisme van de aftellende getallen valt me direct op, en terwijl we de lift uit stappen zie ik twee andere agenten al in de deuropening staan. Ondanks de professionaliteit van deze twee agenten, zie ik toch ook dat zij aangedaan zijn. Dit is niet hun standaard woensdagavondshift. Later leer ik dat zij een lichaam niet dood mogen verklaren en dat dat is voorbehouden aan medisch personeel. Dit tweetal heeft Annemarie gevonden, overduidelijk levenloos, en heeft haar nog twintig minuten geprobeerd te reanimeren totdat de ambulancebroeders arriveerden.

De deur naar kamer 321 staat open en ik ga naar binnen.

Daar ligt ze. Daar ligt mijn vrouw. Daar ligt Annie. Ze is dood. Ik voel een waterval aan tranen opkomen.

‘Och, schatje, och schatje, och schatje.’

Ze ligt op de grond en ik ga naast haar zitten. Ze is niet naakt, ze heeft een wit T-shirt met yogabroek aan. Ze ligt er inderdaad niet prettig bij. Een onnatuurlijke houding met haar ogen wijd open. Maar geen vezel in mijn lichaam heeft spijt dat ik hier nu ben. Dit moet ik zien om te beseffen dat dit echt is.

Ik wrijf over haar been, ze voelt koud en hard. Ze is dus al even dood. Vele uren, blijkt later. Godzijdank, de negen uur durende zoektocht heeft dus niet ‘te lang’ geduurd. Ze was al dood. Ook als ik sneller had gehandeld. Ze was al dood. Ook als de politie sneller was geweest. Ze was al dood. Ook als ik sneller had gefietst. Ze was al dood.

Ze is dood.

Buiten omhels ik haar zwager en weet dat ik de anderen op de hoogte moet brengen. Ik ga zitten op een koud ligbed op het gesloten terras van het vage hotel.

Ik begin met de vriendinnen en vrienden die vanuit Brussel, Utrecht, Den Haag, Maastricht en Amsterdam de negen uur durende zoektocht op de voet hebben gevolgd, omdat ik hoopte dat zij iets van Annemarie hadden gehoord, of dat Annemarie met hen zou zijn. Met elke twee blauwe vinkjes wordt het echter.

17 april 2025

Ze is dood 01:48

Zelfmoord in een hotelkamer 01:49

Oh mijn god nee 01:49

Ik kan het niet geloven 01:50

Sommige berichtjes kan ik gelukkig later nog enigszins nuanceren voordat de ontvangers wakker worden.

17 april 2025

Je hebt dit bericht verwijderd 02:20

Je hebt dit bericht verwijderd 02:21

Je hebt dit bericht verwijderd 05:44

Hi guys, gisteren heeft Annemarie besloten een einde te maken aan haar leven. Voor iedereen, behalve haarzelf, een volstrekte verrassing. 05:53

Uitgaanspubliek loopt langs. De ambulances zijn al weg en twee van de drie politieauto's rijden ook weg. Hij vraagt mij wat we met het lichaam willen doen.

'I'm sorry, what? Do we need to decide this now?'

'As there is no crime involved, our role as police ends here. You are the family, the body is yours.'

'Do you perhaps work together with a mortuary so that they can pick her up and keep her there until we decide, tomorrow, what we will do with her?'

'Yes of course, we mostly work together with Campens.'

They do good work and are located here in Brussels.'

Omdat ik toch nog geen idee heb wat we morgen gaan doen – de voorspelbaarheid van mijn leven is al ruim tien uur ver te zoeken – geef ik akkoord op de samenwerking.

Ann, wanneer heb je dit besloten? Waarom? Wat is er misgegaan? Waarom heb ik dit niet gezien? *'My life is a mess.'* Is dat het antwoord? Ik blijf op mijn stoel zitten. Tussen de tranen door neem ik een diepe snuif wasverzachter.

Na een kleine dertig minuten komt de begrafenisondernemer die, na het aanbieden van zijn condoléances, naar boven gaat met een rolstoel. Akelig snel komt hij naar beneden, met in de rolstoel een lichaam ingepakt in een zwart plastic zeil. Het wordt horizontaal achter in het bestelbusje geladen. De absurditeit van de situatie ontgaat me volledig. Het besef dat in die bundel plastic op die rolstoel mijn vrouw zit, blijft nog niet plakken. Het is te absurd.

Ik ga gauw nog even naar binnen voor een slok water en een snelle stop op de wc. Daar kijk ik naar mezelf in de spiegel. Grote wallen kijken naar me terug. Rode wangen. Een verwarde bos krullen. Een verslagen blik. Wat gaat er nou gebeuren? Geen idee wie ik zie. Wie ben ik zonder Ann?

Haar zwager en ik rijden naar huis. De rit naar huis, langs normale mensen met normale levens, duurt lang. Alsof de stoplichten tegen ons samenspannen, duurt het ruim een halfuur voordat we thuis zijn. Een halfuur waarin we ons afvragen wat er in godsnaam is gebeurd en we vloeken over de route en wegafsluitingen. Alles door elkaar.

We komen aan bij ons huis en kunnen zoals altijd voor de deur parkeren. Aan parkeergelegenheden geen gebrek in deze autominnende stad. Ik steek de sleutel in het slot. Mijn nieuwe leven gaat beginnen.

Binnen is de sfeer zoals je verwacht als je een ruimte binnenkomt waar een moeder net haar 34-jarige dochter is kwijtgeraakt en een zus zojuist haar grote *sis* is verloren.

Rood doorlopen ogen, warme wangen en verslagen blikken; ik kan de luchtvochtigheid bijna proeven.

Het is inmiddels bijna drie uur 's nachts. Onze kinderen, nu half-wezen, slapen al vele uren vredig onwetend en zullen om zeven uur wakker worden. Over vier uur.

Ik maak direct de eerste beginnersfout. Ik wil niet alleen zijn en haal Gilles, onze driejarige zoon, uit zijn bed en leg hem bij mij neer. In plaats van liefdevol knuffelen, wordt er gesprongen en gedanst en gezongen. Normaal ben ik best vatbaar voor een snelle 'Baby Shark' of een gezamenlijke 'Hoofd, schouders, knie en teen' maar nu niet. Ik besluit hem terug te leggen in zijn eigen bed, hij valt meteen in slaap. Misschien zal hij het vaderlijke intermezzo morgen als een droom afdoen.

Eenmaal in onze slaapkamer zie ik twee polaroidfoto's op mijn kussen liggen. Het zijn twee oude foto's van Annemarie en mij, skiënd in Oostenrijk en wandelend in de Ardennen. Ik draai ze om. 'Het spijt me zo' staat op de een. 'Ik ben negen jaar extreem gelukkig met je geweest' staat er op de ander.

Onze eerste jaren

‘En dit is ons Team Online.’

Ik was net afgestudeerd en zojuist begonnen met mijn eerste grotemensenbaan, in de Tweede Kamer. Ik voelde me heel wat in een nieuw pak inclusief das. Als nieuwe medewerker kreeg ik de standaard rondleiding langs alle Kamerleden en medewerkers. Niet nodig, omdat ik er al eerder stage had gelopen, maar wel leuk. Het onlineteam was vrij recent opgezet en het was hun taak om een permanente campagne te voeren, maar dan online. Dus geen flyers of talkshows, maar tweets en livestreams.

‘Daar zitten de designers van Team Online,’ vertelde mijn nieuwe collega. Maar ik keek niet naar de designers van Team Online. Ik keek naar de laatste persoon in de ruimte. Een blonde vrouw, mijn leeftijd, serieuze maar vrolijke blik. Knap.

‘En dit is Annemarie.’

Toen ik je ontmoette in 2015, was ik meteen geïnteresseerd in je. Je was knap, lang, sarcastisch, grappig en een beetje ongrijpbaar. Ik schrok ervan dat ik je zo aantrekkelijk vond – dat is bij een collega hoogst onhandig en ik besloot je een beetje op afstand te houden. Dat lukte niet echt, ik vond je veel te leuk.

Annemarie bleek iemand naar wie je nog een keer omkeek, die slimme dingen op een slimme manier met een vleugje sarcasme bracht. En haar lach was heerlijk hard en aanstekelijk. Na de rondleiding kwam ik haar vaker tegen in de wandelgangen. Ik voelde al snel dat dit meer dan een collega kon worden, dus zorgde ik ervoor dat ik vaak bij haar in de buurt zat bij het lunchen, en bij borrels op het Plein schuifelde ik vaak naar haar toe. Totdat ik haar een keer aangeschoten aansprak op Facebook Messenger en uitnodigde voor een koffieafspraak.

Omdat ik dacht dat het onhandig zou zijn als we direct zouden daten, pakte ik het langzaam aan. We begonnen over werk, maar al snel kletsten we over onze toekomstwensen, familiesituatie en waarden en normen. Ik wilde weten wie Ann was, wat haar dreef en waar ze vandaan kwam.

Haar doopnamen waren Anna Maria Petronella, ze was 24 jaar en kwam uit Wagenberg in Noord-Brabant. Twee jaartjes jonger dan ik dus. Het was haar grootvader – huisarts en notabele in het dorp – die haar ter wereld had gebracht. Dat de schoonvader van haar moeder de bevalling begeleidde heb ik altijd een bizar idee gevonden.

Na Ann kwamen er nog een broertje en een zusje. Anns vader werkte hard en had een goede baan in de vliegtuigindustrie, hij stond vroeg op en kwam vaak moe thuis. Haar moeder bleef thuis om voor de kinderen te zorgen.

Het was een fijn nest. Ann was de grote zus. Zij maakte de datumprikkers, de wie-betaalt-wat's en stuurde de lootjes-trekken.nl-links rond. Zij ging altijd op pad namens de kinderen voor de cadeaus voor de ouders. Geen probleem, maar wie kocht dan een cadeau als zij jarig was? Nou, niet haar broer en zus. Jaren later kreeg ze, toen haar ouders hierachter waren gekomen, als goedmakertje ineens een peperdure iPod van ze.

Ik herkende veel van Ann in mijzelf. Hoewel geboren in Arnhem, heb ik ook een groot deel van mijn jeugd doorgebracht in een klein dorp. Ik heb twee moeders en een drie

jaar oudere broer en de eerste jaren van mijn leven waren best rustig. Maar dit veranderde na de scheiding van mijn moeders, een snel huwelijk met een man en verhuizing naar Volkel en een opvolgende vechtscheiding. We keerden midden in de nacht weer terug naar Arnhem en logeerden een tijdlang bij mijn tante.

Mijn moeder kocht na enkele maanden een klushuis in Arnhem waar we de eerste maanden letterlijk kampeerden. Een scheiding is niet het einde van de wereld. Een mooie tijd brak aan met z'n drieën. Wel kwamen er geregeld nieuwe mannen in ons leven, soms ook met kinderen. Toen ik tien was, kwam er uiteindelijk een nieuwe, fijne man waar mijn moeder vervolgens mee trouwde. Samen met mijn broer hebben we hem in 2017 officieel erkend als vader. We verhuisden met zijn vieren naar een klein boerderijtje in een klein dorpje in Overijssel. Ik kreeg veel verantwoordelijkheid, onder andere door vaste kookavonden en het verzorgen van onze kleine beestenboel, maar achteraf was het vooral een lastige tijd. Ik voelde me altijd een beetje *the odd one out*. De kakker in het dorp, de boer op school in Zwolle. Ann had dat gevoel vroeger ook weleens, vertelde ze me later.

Door het vele verhuizen, de verschillende stiefvaders en scholen stel ik mezelf niet makkelijk open. De bevestiging dat ik er wel mag zijn zocht ik vaak bij vrouwen. In de late middelbare schooltijd en tijdens mijn studentenleven kwamen er veel vriendinnetjes met wie ik het geweldig had, voor even.

Tijdens onze koffiedates op werk bleef ik Ann aftasten. Later hoorde ik dat ze haar huisgenoten vaak vroeg of dit nou daten was of werk. Ze hoopte dat het daten was. Ze hield altijd erg van duidelijkheid; zo zorgde zij er vroeger altijd voor dat al haar klasgenoten op een schoolmusical de juiste muzikteksten zongen, doordat zij zelf alle teksten uit haar hoofd had geleerd. Alles voor een goede uitvoering.

Ik wist wel dat het daten was. Niet voor snelle seks of een korte relatie, voor mij was dit aftasten of dit dé vrouw zou

kunnen zijn. Na de eerste cappuccino en een halve gevulde koek was ik eigenlijk al om en zij blijkbaar ook.

Later vertelde ze dat haar dateleven niet zo lekker ging tijdens haar studententijd. Ze had het nooit echt door als iemand een oogje op haar had en durfde zelf niet de eerste stap te zetten. Een tijdlang dachten haar vriendinnen dat ze zou eindigen als single kattenvrouwtje.

In de zomer van 2015 ging ik voor zes weken naar Rwanda, eigenlijk voor een stage maar dat ging op het laatste moment niet door. De tickets waren geboekt, ik zou zes weken in Kigali blijven bij de vader van een goede vriendin. Ann en ik appten elke dag en het vormde een goede lakmoesproef of we elkaar wel zouden missen. Dat deden we. Het ging allemaal heel snel en als het aan mij lag nog sneller: ik vroeg haar enkele keren aangeschoten verkering maar Ann hield die boot nog even af.

Maar we waren smoorverliefd en op 6 september 2015 kregen we echt verkering. Een herinnering die nog steeds in mijn telefoonagenda staat als ‘verkering met bae’.

Als vers stelletje gingen we op kleine en grote vakanties waarbij haar kennis over cultuur, musea en kunst mooi gecomplementeerd werd door mijn kennis over geschiedenis en willekeurige feitjes. Ik introduceerde haar in mijn muziekwereld, zij mij in die van haar. We vonden elkaar in onze liefde voor Eefje de Visser, Christine and the Queens en later Goldband. We leerden elkaar goed kennen en ze was zelfs bereid een van mijn lievelingsboeken, *World War Z*, over een zombie-invasie, te lezen. Naderhand gaf ze toe dat ze het een ‘heel vet’ boek vond en heeft ze het zelfs aangeraden aan wat vrienden. Ann las zelf liever romans van Koch, op vakanties waren het echter de puzzelboekjes die favoriet waren. Ze was hier ook heel goed in. De wekelijkse calcudoku’s van *de Volkskrant* waren eerder opgelost dan ik mijn eerste column uit had. Fouten maakte ze niet. Een puzzelmachine.

Na maanden heen en weer pendelen tussen haar huisje in

Utrecht en mijn appartementje in Den Haag besloten we een appartement te huren in Den Haag.

We voelden ons echt grote mensen in ons chique appartement daar, ontbeten bij de Haver op de Reinkenstraat, gingen op vakantie naar Wenen en Split en gingen al snel op zoek naar een koophuis in Den Haag.

Ik zocht actief naar klushuizen, terwijl Annemarie meer oog had voor huizen die al gerenoveerd waren; huizen die ‘affer’ waren, noemde ze dat. Ze twijfelde of zij wel een klushuis aan kon. Maar haar eigen positie verdedigen lukte haar niet goed en uiteindelijk ging ze mee in mijn wens: een klushuis in Den Haag.

Ik heb me vaak afgevraagd of Annemarie hierin gewoon met mij meeding of dat ze dit zelf ook echt wilde. Begon hier het wegcijferen van haarzelf voor mijn wensen? Naar mijn idee genoot ze ook van de keuzes die ik maakte en de ideeën die ik had.

Zo gaf ik haar op voor yoga omdat ze altijd zei dat ze dit weer wilde oppakken maar nooit zo goed wist waar te beginnen. Ook tipte ik haar een schildercursus in het Rijksmuseum. Daar schilderde ze een zeventiende-eeuwse koopman met Spaanse kraag. Het was best een aardig schilderij met mooie details, de kraag was goed gelukt en de verhoudingen klopten. Behalve de ogen. Hij keek absurd verbaasd. Vaak deden we zijn gezichtsuitdrukking na om elkaar aan het lachen te maken op ongepaste momenten.

Bijvoorbeeld toen onze makelaar ons eind 2017 belde dat ons bod was geaccepteerd. We vonden ons klushuis ‘op het hoogtepunt van de markt’ in een ‘gevaarlijke achterstandswijk’ in Den Haag. We sloegen deze goedbedoelde adviezen van vrienden en familie in de wind en kochten ons paleis in spe op de Franklinstraat in het Regentessekwartier. Vooral de goedkeuring van haar ouders vond ze erg belangrijk, iets wat mij minder uitmaakte. Uiteraard vonden haar ouders het

superleuk, maar gaven ons natuurlijk wel mee: ‘Voor dit geld koop je bij ons in het dorp een vrijstaande boerderij!’ Ouders blijven ouders.

Op 14 februari 2018 werden wij de trotse eigenaars van een huis met nep marmeren vloertegels, gouden plafonds en een tuin met badkamertegels. Overigens was er drie maanden later een schietpartij in de straat, als laatste stuiptrekking van de ‘gevaarlijke achterstandswijk’. Sindsdien is het met razend tempo veranderd in een yuppenwijk. Met Annemarie en Yoei voorop.

Een geweldige tijd brak aan: jarenlang bivakkeerden we in ons huis, leerden we klussen, werkten we hard – zowel op werk als privé – en leefden we primitief met de oude keuken. We waren een team en ik was zo trots op ons, ook al waren we vaak uitgeput.

Samen met al onze vrienden, familie en vooral elkaar bouwden we dat klushuis om tot ons paleis. Oude paneeldeuren brachten we terug, we bouwden een en-suitekast in de woonkamer en verplaatsten zowel de keuken als de badkamer. Annemarie vond het spannend. Ik had het volste vertrouwen.

‘Maar schat, dit kunnen we toch helemaal niet zelf?’ vroeg ze dan als we zelf stopcontacten gingen aansluiten.

‘Ann, je bent hartstikke slim. Jij kan dit.’

Dus met hulp van Google, YouTube en professionele hulp sloot Annemarie stopcontacten aan, plaatste ze gipsplaten en freesde ze muren voor elektrische leidingen.

Achteraf denk ik dat dit de gelukkigste tijd van mijn leven was. Samen met de liefde van mijn leven bergen verzetten.

Als er vrienden en familie kwamen klussen, zorgde Ann voor een uitstekende lunch en borrel. Ze vond het belangrijk om goed voor de mensen te zorgen om wie ze gaf en om voor ze klaar te staan. Ze zette gerust na een lange avond klussen om zes uur ’s ochtends de wekker om op tijd op een babyshower te komen aan de andere kant van het land.